

На снимцима и фотографијама објављеним на друштвеним мрежама са ратишта у Сирији и Јемену, стучњаци које су консултовали новинари препознали су оружје и муницију произведену у Србији и још неким балканским земљама. Ради се о оружју које је Србија 2014, испоручила Саудијској Арабији.

Кадиста у Сирији међу борцима и јединице такозване Слободне сиријске армије коју подржава Запад, али и борци Ал Каиде и Исламске државе.

У истраживању Бирна се наводи да је Србија најпре 2013. одбила, али је 2014. одобрила испоруке наоружања за Саудијску Арабију, које је касније завршило у рукама исламиста.

БИРН и ОЦЦРП наводе да су дошли и до поверљиве документације из српског Министарства одбране и записника са низа међу-ресорних састанака из 2013. године, која показују да су појединци у Министарству одбране били забринути да би испоруке Саудијској Арабији могле бити преусмерене у Сирију због чега су одбили захтев једног трговца оружјем. Само годину дана касније министарство је међутим одобрило нове испоруке оружја правдајући то националним интересима.

"Оно што ми сумњамо да се догодило је да је неко зажмурио на то да је, због профита домаће наменске индустрије и профита домаћих приватних трговаца оружјем, неко зажмурио на могућност да то оружје неће завршити тамо где би по папирима требало да

заврши. Јер Саудијска Арабија не користи наше оружје, они користе модерно западно оружје", каже Иван Ангеловски, новинар БИРН-а.

"Питање које ми постављамо је да, с обзиром да је опште познато да ове земље пружају војну подршку побуњеницима у Сирији и да ове земље са Блиског истока нису користиле оружје из централне и источне Европе, зашто земље које одобравају послове, не узимају у обзир велику вероватноћу да ће оно завршити у Сирији", каже уредник истраживања БИРН и ОЦЦРП Лоренс Марзоук.

Министарство трговине: Све је по прописима

Међутим, Стеван Никчевић, државни секретар Министарства трговине, у чијој је надлежности одобравање дозвола за извоз оружја, рекао је БИРН-у и ОЦЦРП да министарства која су блокирала претходну продају у поновљеној процедури нису имала исте бриге. То је поновио и у кратком телефонском разговору за Н1.

"Бројне контроле надлежних међународних институција утврдиле су да су све дозволе за извоз оружја издате регуларно и да није било злоупотреба оружја које је извезено из Србије", каже Никчевић.

Према истраживању БИРН-а и ОЦЦРП-а из замахља централне и источне Европе на Блиски исток транспортују се аутоматске пушаке, минобацачка муниција, ракетни бацачи, противтенковско наоружање и тешки митраљежи.

(Агенције-НСПМ)